

Handläggare
Fredrik Jöngren
Telefon: 08-508 29769**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Assessorn 2, förslag till detaljplan för del av, 2020-05104

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för del av Assessorn 2 m.fl. i Bagarmossen. Planförslaget syftar till att möjliggöra 665 bostäder som avses upplåtas i både hyres- och bostadsform, lokaler för centrumändamål, park och två elnätstationer. Planförslaget är uppdelat i nio kvarter, benämnda A till I. Förslaget syftar vidare till att stärka tvärstråket mellan centrumen i Kärrtorp och Bagarmossen, omvandla Rusthållarvägen till stadsgata samt komplettera Bagarmossens karaktär med lamellbyggnader i högst fem våningar, med undantag för två högre punkthus mot Rusthållarvägen.

Skönhetsrådet yttrade sig i samband med programsamrådet för Bagarmossen och Skarpnäck 2015 då flertalet av de föreslagna kvarteren ingick, SR-03.02-0391-2015. Till föreliggande förslag till detaljplan har kvarteren B, E, I och delar av F tillkommit.

Skönhetsrådet uppskattar det större planeringsgreppet så att det lättare går att se helheten för området. Rådet finner det olyckligt att Stockholmsöverenskommelsen resulterat i ett nästan ensidigt fokus på bostadsbyggande i numerära termer, där omkring 45 000 bostäder ska uppföras i Söderort. Föreliggande förslag till detaljplan innebär en ovarsam hantering av en befintlig miljö där bebyggelsen tydligt följer topografin och den naturmark som fredats från bebyggelse bidrar till områdets attraktivitet. Rådet anser att den utsparade naturens kvalitet borde utgöra planens förutsättning snarare än en exploateringsreserv. Därefter kan platser för eventuella tillägg identifieras och prövas.

Skönhetsrådet anser vidare att föreliggande förslag inte på ett tillfredsställande sätt lyckas förhålla sig till Bagarmossens skala.

Varje byggnad är genomgående 1 till 2 våningar för hög, vilket leder till en olycklig skalförskjutning när trevåningsbebyggelse möter nya femvåningsslameller.

Ambitionen att Rusthållarvägen får karaktären av levande lokalgata är något rådet sympatiserar med. Det är en idag väldigt splittrad miljö där mer ordning skulle verka välgörande. Rådet anser dock att en gata kan levandegöras även utan trottoar i direkt anslutning till byggnaden; det är fullt möjligt även med förgårdsmark och inslag av grönska. På så sätt knyter det bättre an till Bagarmossens identitet. Den självklara platsen för utveckling av fler bostäder är den bensinstationstomt som ligger på vägens östra sida, men som inte ingår i detta planarbete.

Skönhetsrådet anser vidare att det både ur ett miljöperspektiv och ett ekonomiskt perspektiv är orimligt att så mycket berg behöver sprängas bort för att göra plats för garage. Därför behöver staden ta initiativet till att samordna parkerings- och mobilitetslösningar i området om exploatörerna inte klarar det på egen hand.

Skönhetsrådet avstyrker helt bebyggelse i kvarter D och G. Övriga kvarter anser rådet vara utvecklingsbara utifrån följande tankar och kommentarer:

Kvarter A

Platsen utgörs av en väldigt vacker tallskog som allra helst bör behållas obebyggd, även om man kan pröva en lägre skala, såsom stadsradhus. Platsen markerar slutet på Bagarmossen med en grön övergång till Skarpnäcks trädgårdsstad nedanför. En sådan trädrida är värdefull.

Kvarter B

Platsens byggbara yta är begränsad och det föreslagna lamellhuset har en skala och volym som kommer att upplevas som för stor i relation till omgivningen. Rådet förordar att istället utreda om det är möjligt med punkthus på föreslagna plats eller närmare den befintliga bilparkeringen. Gatan bör inte göras genomgående.

Kvarter C

Platsen är komplicerad på grund av att det är ett vackert parkstråk med höga naturvärden, men går att bebygga. Bergsbacken i bakkant har höga natur- och upplevelsevärden med fina tallar. Om platsen ska byggas så är det svårt att se hur det sista huset i sydost skulle kunna landa där utan att göra ett för stort intrång i naturmarken. Planområdet behöver därför kortas och bara innehålla tre hus.

Kvarter D

Vid tidigare gjorda tillägg i området (detaljplan från 2006) lämnades medvetet platsen obebyggd på grund av de värdefulla berghällarna. Platsen har stora värden som spontan och naturlig lekplats för barn och är omöjlig att återställa om ingrepp görs här. Den avvägningen man tidigare gjort bör därför fortsatt respekteras. Rådet har inget att invända emot att trottoaren längs Sockenvägen kompletteras.

Kvarter E

Platsen går att bebygga. Den föreslagna byggnaden kommer upplevas som hög mot grannhuset, men har rimlig skala mot Rusthållarvägen. Den föreslagna angöringsgatan kan diskuteras om det inte är möjligt att istället angöra direkt från Rusthållarvägen.

Kvarter F

Skönhetsrådet anser att det går att uppföra ytterligare bebyggelse på platsen, helst genom att integrera den befintliga byggnaden med en lägre byggnad. Rådet är inte övertygat om att platsen behöver ett högre punkthus. I stadsdelar från 50-talet är funktionen för högre punkthus att markera stadsdelens centrum och tunnelbanestation. Platsen är ingen centrumpunkt.

Kvarter G

Platsen har värdefullt berg i dagen och ligger integrerat med Internationaldagsparken som är ett viktigt grönstråk i stadsdelen som måste fredas. Därför avstyrker rådet förslaget till bebyggelse i detta kvarter.

Kvarter H

Den befintliga grönklassade panncentralen har höga arkitektoniska värden och upplevelsevärden, men är också viktig för den kulturhistoriska läsbarheten av området. Den är ett värdefullt inslag i bebyggelsen. Skönhetsrådet anser att den bör gå att bevara och integrera med ny bebyggelse på platsen. Eventuellt skulle den kunna tjäna som verksamhetslokal för de många kreativa verksamheter som finns i Bagarmossen. Skönhetsrådet har tidigare vid flera tillfällen förordat ett större återbruk av befintliga byggnader, av kulturmiljö- och klimatskäl, men också utifrån ekonomisk hushållning.

Kvarter I

Den föreslagna byggnaden som ersätter den befintliga lågdelen är långt inskjuten i parkstråket och har en från planmönstret avvikande

riktning. Rådet förordar att den nya bebyggelsen i större utsträckning följer den befintliga bebyggelsen.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2025-05-22
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2025-05-22